

Ірина Біганська
Переяслав-Хмельницький

У статті представлено різні підходи до тлумачення і класифікації синонімів. Виокремленні комунікативно-мовленнєві аспекти синонімії. Мовленню властива висока концентрація синонімічних лексичних засобів. Мовці використовують усі типи синонімів: ідеографічні, стильові й емоційно-експресивні. Найчисельнішими в мовленні є синоніми ідеографічного типу, у межах якого існує своя диференціація. Досить широко представлений тип емоційно-експресивних синонімів, до якого входять позитивно та негативно забарвлені синоніми, нейтральні в СР і в контексті. Стилістично виразні й досконалі, синоніми цього типу не тільки збагачують експресивну палітру мовлення, а й виражають експресію думки. Найбільш уживані такі семантичні групи синонімічних слів, як книжні, розмовні та колористичні. Синоніми реалізують у тексті всі властиві синонімам функції: уточнення, заміщення та стилістичного протиставлення. Способи стилістичного включення в мовлення синонімів досить різноманітні: контактне, дистантне, і рамочне розташування синонімів, градація, здвоєні синонімічні структури, потрійне й більше вживання синонімів.

Ключові слова: синонім, лексична синонімія, семантичні, ідеографічні синоніми, семантико-стилістичні синоніми.

Постановка і актуальність проблеми. Синоніми як один із найважливіших психолінгвістичних та мовленнєво-комунікативних засобів розглядаються в лінгвістиці різних рівнів віддавна – з античних часів. Давньогрецькі граматисти зазначали, що саме в синонімах виражається багатство мови. Римські вчені усвідомили не тільки схожість слів-синонімів, але й різницю між ними, підкреслюючи, що «всі вони повинні бути не тільки відомі, але й наготові, щоб, коли вони знадобляться тому, хто говорить, можна було легко відібрати з них найкращі (Quintilianus, 1866).

Не зменшилася актуальність і значення цього висловлювання і в наш час. Навпаки можна з впевненістю сказати, що цей стислий, але разом з тим виразний і яскравий вислів, своєчасно і влучно актуалізує важливу психолінгвістичну проблему сьогодення, зокрема проблему комунікативно-мовленнєвих навичок і умінь. Адже опанована навичка доречного вживання синонімів у висловлюваннях є одним із показників культури мовлення носія рідної мови.

Отже, основна мета статті полягає у виокремленні в мовознавстві комунікативно-мовленнєвих аспектів синонімії.

Аналіз останніх досліджень. Комунікативному аспекту синонімії присвячено дослідження, українських мовознавців (М. Коломієць, Є. Регушевський, О. Пешковський, Д. Розенталь, І. Голуб, М. Теленкова, В. Виноградов). Серед них останні праці розкривають особливості лексико-семантичної системи української мови (Ly`sy`chenko, 1997) надають практичні поради щодо вживання синонімів (Karavans`ky`j, 2000), репрезентують сучасні словникові статті синонімів української мови (Polyuga, 2006), та енциклопедичні їх трактування (Rysanivs`ky`j, 2000).

Виклад основного матеріалу У сучасній лінгвістичній літературі існує чимало визначень понять «синонім» і «синонімія». Нами виокремлено лише ті, що акцентують аспект у мовленнєво-комунікативній діяльності індивіда, зокрема дошкільників відповідного віку й періоду розвитку як особистості. В енциклопедії української мови акцентується увага на семантичній тотожності значень: «Синоніми – слова (переважно однієї частини мови) або їхні окремі значення, що при повній чи частковій формальній відмінності мають тотожні або майже тотожні значення» [18]. Семантична природа синонімії до цього часу залишається предметом дискусій: в основу визначень береться або тільки семантична близькість слів, або тільки тотожність, або обидві ці ознаки» [18]. Як наявність синонімів у мові і мовленні, розглядає Словник української мови явище синонімічності, що ґрунтується на близькості основних значень тих чи інших слів [16]. У словникові Л. Полюги до найуживаніших слів підбрані синонімічні відповідники, які супроводжуються короткими тлумаченнями, стилістичними ремарками. В окремому

реєстрі покажчика за алфавітом розміщені всі синоніми словника із зазначенням назви синонімічного ряду. До словника додано список найновіших найпоширеніших сучасних чужомовних запозичень із тлумаченнями та їх українськими відповідниками [15]. Фразеологічну синонімію як важливу складову мовного багатства розглядають М. Коломієць і Є. Регушевський у Словнику фразеологічних синонімів [10]. Автори підкреслюють важливість вивчення фразеологічної синонімії в процесі роботи над розвитком усного і писемного мовлення дітей як способу оволодіння образним, емоційно-експресивним, нормативним мовленням.

Певний внесок у розвиток лінгвістичної теорії і практики української синонімії зроблено науковцями діаспори. Зокрема лексикографічні праці, у яких розглянуто мовленнєвотворчі й комунікативні функції синонімів (стилістичні, етнолінгвістичні, психолінгвістичні, етимологічні тощо), написані Я. Рудницьким, І. Огієнком, З. Кузелею, П. Одарченком, Яром Славутичем, С. Караванським. Зокрема С. Караванський у Практичному словнику синонімів української мови зазначав, що синонімічне багатство мови – це культурне надбання народу, його інтелектуальна зброя [9].

У російському мовознавстві лексичну синонімію розглядають О. Пешковський, Д. Розенталь, І. Голуб, М. Теленкова, В. Виноградов.

З. Александрова у словникові синонімів російської мови актуалізує 11 тис. синонімічних гнізд, підкреслює різноманіття синонімії слів, словосполучень, образних утворень. У русистиці прийнято вважати, що синоніми з'являються в мові постійно. Це зумовлене прагненням людини знайти в уже відомих предметах і явищах навколишньої дійсності якісь нові риси і відтінки, тобто поглибити й розширити їхній зміст. В синонімії за певних умов можуть використовуватися не тільки загальноживані слова літературної мови, але й лексичні одиниці обмеженого вжитку: діалектизми, професіоналізми, історизми, неологізми тощо.

Окремі мовознавці вважають синонімами утворення, що виникли на основі добре розвиненої морфемної структури мови, коли різні словотвірні морфи використовуються для творення двох і більше близьких за значенням слів: невинний – безвинний. В. Виноградов зазначав, що значні ресурси для збагачення синонімії має полісемія слів, із якою синонімія має тісні зв'язки. Поява у слові нового значення, підкреслював учений, не тільки розширює значення, але й удосконалює межі його лексичного змісту, а значить зумовлює його синтагматичну й парадигматичну видозміни. Л. Щерба наголошував, що одночасно з процесом збільшення синонімічних рядів у мові спостерігається і зворотній процес – їх скорочення. Це зумовлене тим, що окремі слова виходять з активного вжитку, наприклад, застарілі. У російському мовознавстві, окрім традиційних тлумачень, деякі дослідники висловлюють сумнів щодо самого існування явища лексичної синонімії, вважаючи, що синонімія – це взагалі винайдене лінгвістами поняття: «Синонімії, як вона традиційно витлумачується, у мові взагалі немає. Це одна з фікцій, що рудиментарно існує в науці про мову». Л. Блумфілд заперечував наявність дійсних синонімів, оскільки між словами завжди існують деякі відмінності: «Якщо які-небудь форми фонетично відмінні, ми вважаємо, що їх значення також відмінні Одним словом, ми вважаємо, що насправді синонімів не існує».

На нашу думку, існування окремих поглядів на поняття синонімії (аж до заперечення цього явища. – авт.), не однотипної термінології й методики аналізу мовних явищ, наявність інших напрямків і шкіл у лінгвістиці зумовлюють у теорії мовознавства різні типи визначень синонімії.

Більшість мовознавців явище синонімії трактують саме в контексті мовно-мовленнєвої складової комунікативного дискурсу, підкреслюючи важливість для словникового складу української мови цього явища. Наприклад, А. Євгенєва так характеризує синоніми: «Синонімом слід вважати таке слово, яке визначилось у відношенні до свого еквівалента (до іншого слова з тотожним чи максимально близьким значенням) і може бути протиставленим йому за якоюсь лінією: за тонким відтінком у значенні, за вираженням експресії, за емоційним забарвленням, за стилістичною приналежністю, за сполучуваністю, і, відповідно, займає своє місце в лексико-семантичній системі літературної мови». Приблизно такого ж погляду дотримується і А. Шапіро: «Синонімами є різні за своїм звуковим складом слова, які визначають одні й ті ж поняття, у вираження яких вносяться додаткові відтінки значення». М. Палевська розгортає цю дефініцію: «...синонімами слід вважати, – пише вона, – слова та

еквівалентні їм фразеологічні звороти, які при різному звучанні називають одне й те ж явище об'єктивної дійсності і розрізняються відтінками основного, спільного для кожного з них значення або віднесеністю до різних мовних стилів, або тим і другим одночасно, здатністю до словотворення, утворення форм суб'єктивної оцінки та сполучення з іншими словами».

В. Ващенко характеризує синоніми як «усталені в мовному вжитку ряди лексичних одиниць, співвідносних з одним чи кількома пов'язаними між собою поняттями, певною мірою близьких за своїми семантико-стилістичними властивостями». Ж. Соколовська, аналізуючи синонімічні зв'язки прикметників із значенням узагальненої позитивної якісної оцінки, висуває тотожність первинних семантичних елементів предметно-логічної частини значення як критерій синонімічності. Дослідниця характеризує синоніми «семами, що тотожні за первинними семантичними елементами своєї смислової структури, але не тотожні в цілому, які розрізняються додатковими елементами, експресивно-стилістичною характеристикою, граматичною оформленістю, лексичною та синтаксичною сполучуваністю» [9].

Основною ознакою синонімів Л. Булаховський вважав їх взаємозамінність у текстах. Учений відносить до синонімів слова, тотожні за значенням: «Слова, здатні в тому ж контексті або в контекстах, близьких за змістом, замінити одне одного без відчуття помітної одмінності у змісті, мають назву синонімів» (Bulaxovs`ku`j, 1955, p. 32). Взаємозамінність є ознакою синоніма і у визначенні Б. Горнунга: «...синонімами є слова, взаємозамінні в певних контекстах, що перебувають у суворому співвідношенні одне з одним, але не в будь-яких контекстах» (Gornung, 1965, pp. 95-99). Названі типи визначень акцентують на взаємозамінності як головній ознаці синонімів, що вважаються традиційними, хоча в лінгвістиці останніх років з'явилися нові підходи до поняття синонімії, які враховують сучасний стан наукових розробок.

В аспекті комунікативної мовленнєвої функції зокрема важливими є тлумачення синонімії з елементами компонентного аналізу. Такі визначення наявні, наприклад, у працях Д. Шмельова, який зазначав, що «...синоніми – це слова, відмінними семантичними ознаками яких є тільки такі ознаки, які можуть усталено нейтралізуватися в певних позиціях. Чим більше таких позицій, тим вищий ступінь синонімічності відповідних слів, тим частіше може здійснюватися їх взаємозамінність» (Kolomiycs`, Regushevs`ku`j, 1988). У цьому визначенні взаємозамінність вважається не причиною, а наслідком синонімічності і проявом різного її ступеня. Автор підкреслює, що відмінним у синонімів є тільки ознаки, які можуть нейтралізуватися, а отже, не є денотатом чи сигніфікатом, тобто найсуттєвішими компонентами значення.

Важливе визначення синонімів Л. Новикової (із залученням компонентного аналізу): «Два (чи більше) ЛСВ є синонімами, якщо вони, маючи різні знаки (лексеми), здатні завдяки тотожності або схожості значень заміщати одне одного у всіх або певних контекстах, не змінюючи змісту висловлення (Novy`kov, 1968, pp. 11-23). Тобто синоніми можуть мати тотожні або схожі значення і заміщати одне одного частково або повністю.

На підставі ступеня близькості значень двох слів Ю. Апресян поділяє синоніми на точні і квазісиноніми. Точні синоніми – це слова, семантичний обсяг яких повністю збігається, у квазісинонімів семантичний обсяг збігається частково (Апресян, 1995, p. 309). Для того щоб квазісиноніми («неточні синоніми») були взаємозамінними, необхідно, «щоб їх семантичні відмінності в ряді позицій могли нейтралізуватися. Те, що Ю. Апресян називає квазісинонімами, є власне синонімами за їх сутністю і функцією. Ю. Апресян до основних ознак синонімів відносить однакову предметно-понятійну віднесеність, приблизно однакову сполучуваність (валентність), належність до однієї частини мови (Апресян 1974, p. 223). Оригінальний підхід до лексичних синонімів, С. Бережан. Синонімами він називає «слова, які збігаються семантично і розрізняються лише стилістичними особливостями або особливостями використання (Berezhan, 1973, p. 87). Отже, за С. Бережаном, синоніми мають тільки стилістичні відмінності або особливості використання при тотожності семантики. Однак це визначення стоїть у вченого в іншому контексті, де протиставляються не просто синоніми, а слова названої С. Бережаном групи іншим словам з різним ступенем близькозначності, які охоплюють інші загальновизнані групи синонімів. Тому в сукупності вимальовуються все ті ж групи синонімів й особливості їх протиставлення.

Як бачимо, визначення українських та російських дослідників ґрунтуються на

визнанні спільності предметно-понятійного компонента при наявності семантичних відмінностей, які називають відтінками значення, семами або диференційними ознаками.

Класифікація синонімів є одним із найважливіших питань мовознавства. Існують різні спроби їх семантичної класифікації. Найбільш поширеним, якого дотримуємося і ми, є поділ синонімів на ідеографічні (логічні), емоційно-експресивні та стилістичні.

Деякі дослідники поділяють синоніми на семантичні (ідеографічні, понятійні), семантико-стилістичні та стилістичні. Проте ми зазначили тільки загальну класифікацію синонімів, у межах кожного з підрозділів якої може бути своя диференціація.

На думку М. Палевської, семантичні, або ідеографічні синоніми – це «стилістично нейтральні слова, що відрізняються один від одного відтінками основного, спільного для кожного із них значення» (Palevskaya, 1967, pp. 94-104). А. Євгенєва вказує, що характерною особливістю ідеографічних синонімів є тотожність сполучуваності. Ю. Апресян у статті «До проблеми синоніма» зазначає, що в мові при наявності адекватних слів відбувається диференціація значень; кожне слово виникає ніби у відповідь на певну потребу. Розвиваючи цю думку, Л. Лисиченко вважає, що ідеографічні синоніми «виникають унаслідок фіксування в слові диференціальних ознак поняття. Вони відрізняються тим, що в синонімічному слові фіксується якась нова риса самого явища, риса, що в значення синонімічних слів, які існували до цього, не включалася» (Ly`sy`chenko, 1997).

Висновки. Таким чином, можливість передавати відтінки того самого поняття забезпечується тим, що для його позначення в мові існує кілька слів; з іншого боку, потреба передавати семантичні відтінки зумовила виникнення кількох слів для позначення того самого поняття, тобто спричинилася до виникнення ідеографічних синонімів.

Як зазначають мовознавці, якихось істотних відмінностей в емоційному забарвленні чи стилістичному використанні між ідеографічними синонімами не існує, зате додаткові семантичні відтінки їх часом досить прозорі. Погоджуючись із думкою вчених, вважаємо, що основне призначення ідеографічних синонімів у мові – служити засобом точного вираження думки в кожному конкретному випадку мовного вживання.

Література:

1. Quintilianus M. Institutio oratoria, ed E. Bonnell. – Lipsial, 1866. – vol.II. – 149 p.
2. Апресян Ю. Д. Избранные труды. / Ю. Д. Апресян – М. : Школа «Языки русской культуры»; Издательская фирма «Восточная литература» РАН, 1995. – Том I: Лексическая семантика. Синонимические средства языка. – 472 с.
3. Апресян Ю. Д. К проблеме синонима / Ю. Д. Апресян // Вопросы языкознания. – 1957. – № 6. – С. 67-74.
4. Апресян Ю. Д. Лексическая семантика. Синонимические средства языка / Ю. Д. Апресян. – М. : Наука, 1974.– 367 с. – С. 223.
5. Бережан С. Г. Семантическая эквивалентность лексических единиц / Бережан С. Г. – Кишинев : Штиинца, 1973.– 372 с. – С. 87.
6. Булаховський Л. А. Нариси з загального мовознавства / Л. А. Булаховський. – К. : Рад. школа, 1955.– 307 с. – С. 32.
7. Горнунг Б. Ю. О природе синонимии в языке и теоретических предпосылках составления синонимических словарей / Б. Ю. Горнунг // ВЛ. – 1965. – № 5. – С. 95-99.
8. Евгеньева А. П. Основные вопросы лексической синонимии / А. П. Евгеньева // Очерки по синонимике современного русского литературного языка. – М., Л. : Изд-во АН СССР, 1966. – С. 4-29.
9. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови: вид. друге, доповн., переробл. / Станіслав Караванський. – К. : Українська книга, 2000. – 480 с.
10. Коломієць М. П., Регушевський Є. С. Словник фразеологічних синонімів / М. П. Коломієць, Є. С. Регушевський; під ред. В. А. Вінника –К. : Рад. школа, 1988. – 200 с.
11. Лисиченко Л. А. Лексико-семантична система української мови / Л. А. Лисиченко. – Харків : ХДПУ ім. Г. С. Сковороди, 1997.– 129 с. – С. 71.
12. Лисиченко Л. А. Типи синонімів за значенням / Л. А. Лисиченко // Українська мова і література в школі. – 1973.– № 11.– С. 58-64.
13. Новиков Л. А. Синонимические функции слов (семантическая синонимия)

/ Л. А. Новиков // Русс. яз. в школе. – 1968. – № 1. – С. 11-23.

14. Палевская М. Ф. Проблема синонимического ряда, его границ и возможности выделения доминанты / М. Ф. Палевская // Лексическая синонимия. – М. : Наука, 1967. – С. 94-104.

15. Полюга Л. М. Словник синонімів української мови: 2-е вид. / Л. М. Полюга – К. : Довіра, 2006. – 477 с.

16. Словник української мови / ред кол.: І. К. Білодід, А. А. Бурячок та ін.; ред. тому І. С. Назарова, О. П. Петровська та ін. – К. : Наукова думка, 1978. – С. 185. – С. 142-178.

17. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови : вид. друге, доповн., переробл. / Станіслав Караванський. – К. : Українська книга, 2000. – 480 с.

18. Українська мова: енциклопедія / ред. кол.: В. М. Русанівський (співголова), О. О. Тараненко, М. П. Заблук, Є. А. Карпіловська та ін. – К. : Вид-во «Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана», 2000. – С. 585.

Literatura:

1. Quintilianus M. Institutio oratoria, ed E. Bonnell. – Lipsial, 1866. – vol.II. – 149 p.

2. Apresyan Yu. D. Y`zbrannyye trudu. – M. : Shkola «Yazyky` russkoj kul`turu»; Y`zdatel`skaya fy`rma «Vostochnaya ly`teratura» RAN, 1995. – Tom I: Leksy`cheskaya semanty`ka. Sy`nony`my`chesky`e sredstva yazuka. – 472 s.

3. Apresyan Yu. D. K probleme sy`nony`ma / Yu. D. Apresyan // Voprosu yazukoznany`ya – 1957. – № 6. – S. 67-74.

4. Apresyan Yu. D. Leksy`cheskaya semanty`ka. Sy`nony`my`chesky`e sredstva yazuka / Yu. D. Apresyan. – M. : Nauka, 1974. – 367 s. – S. 223.

5. Berezhan S. G. Semanty`cheskaya ekvy`valentnost` leksy`chesky`x edy`ny`cz / S. G. Berezhan – Ky`shy`nev : Shty`y`ncza, 1973. – 372 s. – S. 87.

6. Bulaxovs`ky`j L. A. Nary`sy` z zagal`nogo movoznavstva / L. A. Bulaxovs`ky`j. – K. : Rad. shkola, 1955. – 307 s. – S. 32.

7. Gornung B. Yu. O pry`rode sy`nony`my`y` v yazuke y` teorety`chesky`x predposulkax sostavleny`ya sy`nony`my`chesky`x slovarej / B. Yu. Gornung // VL. – 1965. – № 5. – S. 95-99.

8. Evgen`eva A. P. Osnovnye voprosu leksy`cheskoj sy`nony`my`y` / A. P. Evgen`eva // Ocherky` po sy`nony`my`ke sovremennogo russkogo ly`teraturnogo yazuka. – M. – L. : Y`zd-vo AN SSSR, 1966. – S. 4-29.

9. Karavans`ky`j S. Prakty`chny`j slovny`k sy`nonimiv ukrayins`koyi movy`: vy`d. drugе, dopovn., pererobl. / Stanislav Karamans`ky`j. – K. : Ukrayins`ka kny`ga, 2000. – 480 s.

10. Kolomiyecz` M. P., Regushevs`ky`j Ye. S. Slovny`k frazeologichny`x sy`nonimiv / M. P. Kolomiyecz`, Ye. S. Regushevs`ky`j; pid red. V. A. Vinny`ka. – K. : Rad. shkola, 1988. – 200 s.

11. Ly`sy`chenko L. A. Leksy`ko-semanty`chna sy`stema ukrayins`koyi movy` / L. A. Ly`sy`chenko. – Xarkiv : XDPU im. G. S. Skovorody`, 1997. – 129 s. – S. 71.

12. Ly`sy`chenko L. A. Ty`py` sy`nonimiv za znachennyam / L. A. Ly`sy`chenko // Ukrayins`ka mova i literatura v shkoli. – 1973. – № 11. – S. 58-64.

13. Novy`kov L. A. Sy`nony`my`chesky`e funkcy`y` slov (semanty`cheskaya sy`nony`my`ya) / L. A. Novy`kov // Russ. yaz. v shkole. – 1968. – № 1. – S. 11-23.

14. Palevskaya M. F. Problema sy`nony`my`cheskogo ryada, ego grany`cz y` vozmozhnosty` vudeleny`ya domy`nantu / M. F. Palevskaya // Leksy`cheskaya sy`nony`my`ya. – M. : Nauka, 1967. – S. 94-104.

15. Polyuga L. M. Slovny`k sy`nonimiv ukrayins`koyi movy`: 2-е vy`d / L. M. Polyuga. – K. : Dovira, 2006. – 477 s.

16. Slovny`k ukrayins`koyi movy` / red kol.: І. К. Bilodid, А. А. Buryachok та ін.; red. тому І. С. Nazarova, О. П. Petrovs`ka та ін. – K. : Naukova dumka, 1978. – S. 185. – S. 142-178.

17. Sokolovskaya Zh. P. Sy`nony`my`chesky`e svyazy` y`men pry`lagatel`nux so znacheny`em obobshhennoj polozhy`tel`noj kachestvennoj ochenky` (Na matery`ale sovremennogo russkogo ly`teraturnogo yazuka): avtoref. dy`s. na soy`skany`e uchenoj stepeny` kand fy`lol. nauk. – K., 1970. – 23 s. – S. 7-8.

18. Ukrayins`ka mova: ency`klopediya / red. kol.: V. M. Rusanivs`ky`j (spivgolova), O. O. Taranenko, M. P. Zablyuk, Ye. A. Karpilovs`ka та ін. – K. : Vy`d-vo «Ukrayins`ka ency`klopediya im. M. P. Bazhana», 2000. – S. 585.

В статье представлены разные подходы к толкованию и классификации синонимов. Выделены коммуникативно речевые аспекты синонимии. Вещанию свойственна высокая концентрация синонимических лексических средств. Вещатели используют все типы синонимов: идеографические, стиливые и эмоционально экспрессивные. Самыми численными в вещании являются синонимы идеографического типа, в пределах которого существует своя дифференциация. Достаточно широко представленный тип эмоционально экспрессивных синонимов, к которому входят положительно и негативно окрашенные синонимы, нейтральные в СР и в контексте. Стилистически выразительные и совершенные, синонимы этого типу не только обогащают экспрессивную палитру вещания, но и выражают экспрессию мысли. Наиболее употребляются такие семантические группы синонимических слов, как книжные, разговорные и колористические. Синонимы реализуют в тексте все свойственные синонимам функции: уточнения, замещения и стилистического противопоставления. Способы стилистического включения в вещание синонимов достаточно разнообразны: контактное, дистантное, и рамочное расположение синонимов, градация, сдвоенны синонимические структуры, тройное и большее употребления синонимов.

Ключевые слова: синоним, лексическая синонимия, семантические, идеографические синонимы, семантико-стилистические синонимы.

In the article the different going is presented near interpretation and classification of synonyms. Selection communicative vocal aspects of sinonimii. To broadcasting peculiar high concentration of synonymous lexical facilities. Movci use all types of synonyms: ideographical, stylish and emotionally expressive. Most numeral in broadcasting are synonyms of ideographical type which the differentiation is within the limits of. Sufficiently the widely presented type emotionally expressive synonyms, to which enter positively and the negatively painted synonyms, neutral in SR and in a context. Stylistically expressive and perfect, the synonyms of it a type not only enrich the expressive palette of broadcasting but also express expression of idea. Such semantic groups of synonymous words are most used, as a book, colloquial and koloristichni. Synonyms will realize in text all incident to the synonyms of function: clarification, substitution and stylistic contrasting. The methods of the stylistic plugging in broadcasting of synonyms are various enough: pin, distantne, and scope location of synonyms, gradation, synonymous structures, triple and greater uses of synonyms, are doubled.

Key words: synonym, lexical sinonimiya, semantic, ideographical synonyms, semantiko-stylistic synonyms.